

Philipsen: Jeg finder Tanken i det foreliggende Lovforslag meget rigtig, sund og smuk, og jeg kan derfor forsaavidt slutte mig til dem, der saavel idag som under tidligere Forhandlinger have anbefalet det. Naar jeg desuagtet vil stemme imod det, saa er det, fordi det foreligger i en saadan Form, at jeg vilde finde det upassende, om det blev ophøjet til Lov. Jeg har allerede tidligere, ved denne Sags 2den Behandling, tilladt mig at bemærke, at jeg fandt det urigtigt, at der i en Lov skulde staae, at Skudsmaal ikke kan indføres i en Skudsmaalsbog, og denne Betragtning maa jeg naturligviis fastholde. Jeg finder en saadan Sætning at være noget nær Nonsens. Naar jeg altsaa vil stemme mod Lovforslaget og ønsker, at det maa falde, da er det kun med det Haab, at det maa fremkomme igjen, hvad der vistnok er al Grund til at antage, at det vil — i en bedre Skikkelse, saaledes at de af mig fremhævede Udtryk blive rettede og Lovens Ord derved komme til at staae bedre i Samklang med, — ja, jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde det, men jeg vil sige: med sund Menneskeforstand, og saaledes, at der tilige bliver taget Hensyn til § 57 i Lyndeloven, hvortil der i dette Lovforslag ikke er blevet taget behørigt Hensyn.

Bundesbøll: Naar den ærede 6te Landsthingsmand for 9de Kreds (M. Andersen) ytrede, at jeg, da jeg før havde Ordet, havde sagt, at Lyndeloven, som den nu bestaaer, ikke var trykkende for Lyndet, skal jeg dertil bemærke, at jeg saa maa have udtrykt mig utheligt, thi det har jeg ikke meent at ville sige. Jeg meente og vilde sige, at den Forpligtelse, der paahviler Lyndet til at have et Skudsmaal og til at forevise det, ikke i og for sig — jeg taler ikke om Lyndeloven — kunde indeholde Noget, der var trykkende for dets Væresfølelse, eftersom en Forpligtelse, der ligner denne, nemlig Forpligtelsen til at indsende sine Andragender med paategnede Vidnesbyrd, paahviler f. Ex. alle dem, som staae i Kirkenes Tjeneste. Det var dette, der var min Mening, og jeg tog i mine Udtalelser slet ikke Hensyn til den nuværende Lyndelov. Jeg

troer, at det er en ærlig Sag, at man søger at forpligte Folk til at tilvejebringe de fornødne Vidnesbyrd, og, naar jeg alligevel stemmer for det foreliggende Lovforslag, da er det altsaa ikke, fordi jeg anseer en saadan Forpligtelse for i og for sig at være ubillig, men fordi Hæternes Haardhed er bleven saa stor, at det maa indrømmes, at Forpligtelsen i mange Tilfælde, skjøndt dog ingenlunde i de fleste, giver Huusbonden en Magt, som denne kan misbruge. Dette er Grunden, hvorfor jeg troer nu at kunne stemme for et saadant Lovforslag som det nærværende.

Bloug: Jeg troer, at de menneskefærlige Betragtninger, som ærede Medlemmer have anført baade for og imod dette lille Lovforslag, ere lige oprigtige og lige velmeente, men ogsaa lige overdrevene. Skudsmaalsvæsenet har for længe siden tabt al virkelig Betydning, idet Ingen mere lægger nogen Vægt paa et godt Skudsmaal; det var jo dog egentlig dertil, at Skudsmaalet skulde tjene, hvis det skulde være til nogen Nytte, at det anbefalede Lyndet til Andre. Enten søger man jo nu Underretning om Lyndet ad privat Vej, eller ogsaa lægger man kun Vægt paa det Skudsmaal, hvis Udsteder man hender, og om hvis Paalidelighed og Bederhæftighed man i Gæt og Alt føler sig overbevist. Grunden til, at man ønsker Skudsmaalsvæsenet bort, er aabenbart væsentligt den, at det er en Levning fra Fortiden, en Levning af et Trællemærke, som hviler paa Lyndet. Man behandler ikke alt Lynde paa lige Vis i saa Henseende, thi af det Lynde, som hører til de bedre Classer, forlanger man ikke Skudsmaal, derimod forlanger man, at det Lynde, som kommer fra Almuen, skal være underkastet et særligt Politihensyn, at enhver Huusbonde ligeoverfor det skal være et Slags Politimester. Det er, fordi jeg troer, at det er en berettiget Fordring at faae det her omtalte Mærke bort, at jeg vil stemme for Lovforslaget. Jeg skal give det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Philipsen) Ret i, at Lovforslaget ikke er videre heldigt affattet; men det er dog ikke Umagen værd derfor at vise det tilbage, da Meningen deraf forøvrigt er klar.